

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ โดยผู้วิจัย ได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร สำหรับประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำนวน 18 โรงเรียน รวม 252 คน จำแนกเป็น

1. บุคลากรภายในโรงเรียน จำนวน 36 คน
2. บุคลากรภายนอกโรงเรียน จำนวน 216 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำนวน 18 โรงเรียน รวม 173 คน จำแนกเป็น บุคลากรภายในโรงเรียน จำนวน 33 คน และบุคลากรภายนอกโรงเรียน จำนวน 140 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรการคำนวณของยามานะ (Yamane, 1967 : 162) แล้วนำมาเทียบสัดส่วนและสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก ดังรายละเอียดตามตารางที่ 1 และ 2 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากร จำแนกตามสถานภาพ โรงเรียน

ที่	โรงเรียน	จำนวนประชากร จำแนกตามสถานภาพ (คน)								รวม (คน)
		บุคลากรภายใน				บุคลากรภายนอก				
		ผู้บริหาร	ผู้แทนครู	ผู้แทน องค์กร ชุมชน	ผู้แทน ผู้ปกครอง	ผู้แทน ศิษย์เก่า	ผู้แทน องค์กร ปกครอง ส่วน ท้องถิ่น	ผู้ทรง คุณวุฒิ	ผู้แทน พระภิกษุฯ	
1	ชุมพลโพธิพิสัย	1	1	1	1	1	1	7	2	15
2	ปากสวายพิทยาคม	1	1	1	1	1	1	7	2	15
3	ร่มธรรมมานุสรณ์	1	1	1	1	1	1	7	2	15
4	ราชประชานุเคราะห์ 27	1	1	1	1	1	1	7	2	15
5	กุศบงพิทยาคาร	1	1	1	1	1	1	7	2	15
6	เขมพิทยาคม	1	1	1	1	1	1	7	2	15
7	นาหนั่งพัฒนศึกษา	1	1	1	1	1	1	7	2	15
8	นาดีพิทยาคม	1	1	1	1	1	1	7	2	15
9	วังหลวงพิทยาสรรพ์	1	1	1	1	1	1	7	2	15
10	ไชพิสัยพิทยาคม	1	1	1	1	1	1	7	2	15
11	โพธิทองประชาสรรค์	1	1	1	1	1	1	7	2	15
12	โนนคำพิทยาคม	1	1	1	1	1	1	2	1	9
13	ศรีชมภูวิทยา	1	1	1	1	1	1	7	2	15
14	พระบาทนาสิงห์	1	1	1	1	1	1	2	1	9
15	ประชาบดีพิทยาคม	1	1	1	1	1	1	7	2	15
16	ปากคาดพิทยาคม	1	1	1	1	1	1	7	2	15
17	สมสนุกพิทยาคม	1	1	1	1	1	1	2	1	9
18	หนองยองพิทยาคม	1	1	1	1	1	1	7	2	15
	รวม	18	18	18	18	18	18	111	33	252

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพและองค์ประกอบ

สถานภาพ	องค์ประกอบ	จำนวน (คน)	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. บุคลากรภายในโรงเรียน	1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	18	17
	1.2 ผู้แทนครู	18	16
	รวม	36	33
2. บุคลากรภายนอกโรงเรียน	2.1 ผู้แทนผู้ปกครอง	18	12
	2.2 ผู้แทนองค์กรชุมชน	18	12
	2.3 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	18	11
	2.4 ผู้แทนศิษย์เก่า	18	12
	2.5 ผู้ทรงคุณวุฒิ	111	72
	2.6 ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ฯ	33	21
	รวม	216	140
รวมทั้งสิ้น		252	173

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ รวม 40 ข้อ จำแนกประเด็นข้อคำถามครอบคลุมขั้นตอนการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามกรอบแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของกรมวิชาการ (2544 ก : 6 - 18) ได้เสนอแนะเป็นแนวทางในการดำเนินการจัดทำประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ดังนี้ คือ

1. การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
2. การจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
3. การจัดทำสาระของหลักสูตร
4. การออกแบบการเรียนรู้
5. การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
6. การกำหนดรูปแบบ วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน การวัดและประเมินผล และเอกสารหลักฐานการศึกษา
7. การพัฒนาระบบส่งเสริมสนับสนุน
8. การเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ สำหรับการสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางและขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักการ แนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา หลักสูตรการศึกษาโดยทั่วไป หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ขั้นตอนในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา บทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภารกิจการบริหารจัดการหลักสูตร การบริหารแบบมีส่วนร่วม รวมทั้ง เอกสารอื่น ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 กำหนดโครงสร้างเครื่องมือ โดยให้ครอบคลุมภารกิจขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รวม 8 ขั้นตอน

2.3 สร้างเครื่องมือตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด ครอบคลุมกรอบแนวคิดและขอบเขตของการวิจัย

2.4 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้ว นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือด้าน โครงสร้าง รูปแบบ ความตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมด้านการคำนวณหาค่าทางสถิติ ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ รวมถึง การพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยวิธีการ IOC (Index of Item - Objective Congruence)

ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย บุคคลดังต่อไปนี้ คือ

2.4.1 นายประยูร ยวนยี กศ.ม. การบริหารการศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียนไช้พิสัยพิทยาคม อำเภอไช้พิสัย จังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องทางด้านโครงสร้าง รูปแบบและความตรงเชิงเนื้อหา

2.4.2 นายตุ้ จงรักษ์ ศษ.ม. การวัดและประเมินผลการศึกษา สึกษานินเทศก์
ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ความเหมาะสมทางการคำนวณค่าทางสถิติ

2.4.3 นายสุระศักดิ์ เพ็ญสุระ ค.ม. การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา
ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านกลุ่มพัฒนา อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบความเหมาะสมทางการคำนวณค่าทางสถิติ

2.4.4 นางสาวธารินี มิ่งวงศ์ กศ.ม. จิตวิทยาการศึกษา ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนโซ่พิสัยพิทยาคม อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ความถูกต้องและความชัดเจนของการใช้ภาษา

2.4.5 นายวราธร บวรศักดิ์ กศ.ม. การบริหารการศึกษา ผู้อำนวยการ
โรงเรียนบ้านกุดบง อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง
และความชัดเจนของการใช้ภาษา

ทั้งนี้ หากผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00
แสดงว่า เป็นข้อคำถามที่มีความตรงเชิงเนื้อหา เหมาะสมกับการคำนวณค่าทางสถิติและการใช้
ภาษา สามารถนำมาใช้ได้ แต่หากมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 0.50 เป็นข้อคำถามที่ต้องตัดทิ้งหรือต้อง
ปรับปรุงแก้ไข โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน ดังนี้

+ 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามข้อนั้น มีความตรงเชิงเนื้อหา เหมาะสมกับ
การคำนวณค่าทางสถิติและการใช้ภาษา

0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้น มีความตรงเชิงเนื้อหา เหมาะสมกับ
การคำนวณค่าทางสถิติและการใช้ภาษา

- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น ไม่มีความตรงเชิงเนื้อหา ไม่เหมาะสมกับ
การคำนวณค่าทางสถิติและการใช้ภาษา

2.5 วิเคราะห์ ปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือ แล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์และเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว จึงจัดทำ
เครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปทดลองใช้

2.6 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วไปทดลองใช้ (Try – Out) กับคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ซึ่งเป็น
กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา จำนวน 30 ชุด แล้วจึงนำ
ข้อมูลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายข้อ โดยวิธีการ Item Total Correlation

และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาร์ค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96

2.7 แล้วจึงนำแบบสอบถามไปจัดทำเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้จัดเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ดำเนินการตามขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ นำเครื่องมือเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ถึงผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำนวน 18 โรงเรียน โดยผู้วิจัย ได้ประสานขอความร่วมมือกับโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายที่มีกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอเข้าเก็บข้อมูลในวันที่โรงเรียนมีการจัดการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นรายโรงเรียน เมื่อคณะกรรมการสถานศึกษาตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อย จึงเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ แล้วจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปด้านสถิติ ทั้งโดยรวมและรายด้าน แล้วนำเสนอรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ตามลำดับ ดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

แบบสอบถามตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่า t -test ทั้งโดยรวมและรายด้าน แล้วนำเสนอรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	เกณฑ์การให้ความหมาย
4.51 - 5.00	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง คือ สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่าง สักส่วน 1 กลุ่ม โดยสมมติค่าสัดส่วนเท่ากับ .05 และที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ของยามานะ

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดประชากร

e แทน คลาดเคลื่อนเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง (ระดับความเชื่อมั่น 95 % สักส่วนความคลาดเคลื่อนเท่ากับ .05)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ คือ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาร์ค โดยมีสูตรการคำนวณ (ลิ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540 : 53) ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

ดังนี้

3.1 ค่าร้อยละ โดยมีสูตรการคำนวณ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540 : 53)

$$p = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ดังนี้

3.2 ค่าเฉลี่ย โดยมีสูตรการคำนวณ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540 : 54)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของข้อมูลทั้งหมดของกลุ่ม

n แทน จำนวนของข้อมูลในกลุ่ม

3.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีสูตรการคำนวณ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540 : 54) ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum(x - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n แทน จำนวนตัวอย่างที่สำรวจ

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งหมด

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนรวมทั้งหมด

4. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน คือ ค่า t (t -test) แบบ Independent โดยมีสูตรการคำนวณ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540 : 55) ดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน t -test (Independent) โดยที่ $df = n_1 + n_2 - 2$

\bar{X}_1, \bar{X}_2 แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 แทน จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY